

Informasjonsskriv fra
RÅDET FOR PERSONER MED NEDSATT
FUNKSJONSEVNE, høsten 2023

Dette informasjonsskrivet er fra Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne. Informasjonen skal ikke erstatte kommunens ordinære informasjon gjennom ulike kanaler, men være et supplement.

Dette er det tredje informasjonsskrivet Rådet sender ut i denne kommunestyreperioden. Vi opplever fortsatt at det er nyttig å informere innbyggerne litt om hva vi driver med. Utover det mener vi at noe skriftlig informasjon om enkeltsaker også kan bidra til at flere opplever å være (ennå) bedre informert.

OM UNIVERSELL TILRETTELEGGING

Rådet foretok i 2022 befaringer av ulike kommunale bygg, samt Torget. Hensikten med befaringen var å se i hvilken grad kommunen passer på kravene om universell tilrettelegging i sine bygg.

Først er det viktig å si at vi ble møtt på en positiv måte av de ansatte under våre befaringer. Samtidig var det noe nedslående å se at det, dels i liten grad, er tenkt på universell tilrettelegging.

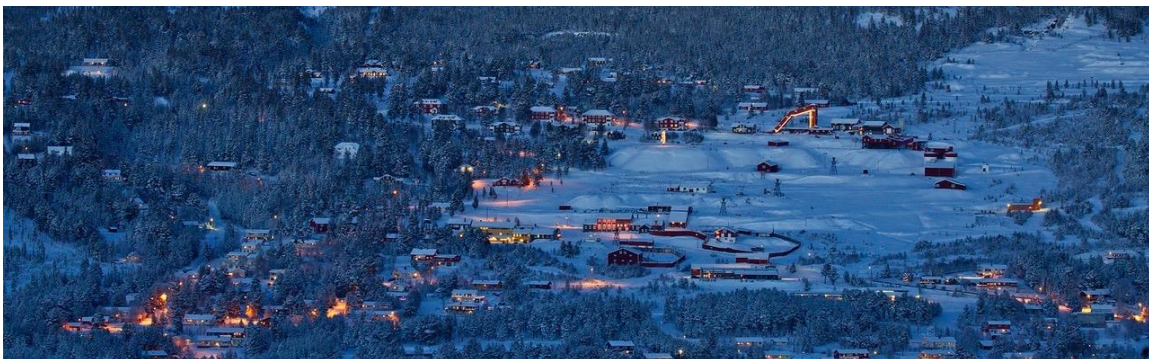
Forhold som er lette å gjøre noe med som automatiske døråpnere, terskel-hjelp, vanlig (oppdatert) skilting, samt allmenn tilrettelegging ved trapper og nødutganger opplevde vi som lite eller ikke gjennomført. Bedre skolering og et holdningsskapende arbeid kan gi vesentlig bedre resultat på området.

Folldal kommune har i tillegg to eldre bygg som, etter det vi fant, ikke fremstår som egnet til kommunale tjenester slik de fremstår i dag. Det er Follvang og Kirkekretsen skole.

En rapport fra befaringene, og våre funn, ble gitt til kommunestyret som behandlet saken i mars 2023.

Vi legger til grunn at forholdene som vi avdekket vil bli bedret. Som nevnt kan mye bli bedre uten store kostnader. For oss i Rådet er det viktig at kommunen, så langt dette overhode er mulig – og alltid i nyere bygg – sikrer tilgjengelighet for alle. Dette har med likeverd, respekt og alle menneskers iboende verdighet å gjøre.

Vi vil anbefale Rådet som blir valgt høsten 2023 å følge opp denne saken.

LITT OM UTFORDRINGER – OG MULIGE LØSNINGER - FOR DE MED NEDSATT HØRSEL

Rådet har tidligere i perioden ikke hatt mye oppmerksomhet på hørselshemmede sin situasjon utover allmenn tilrettelegging. I 2023 tok imidlertid et aktivt medlem av Hørselshemmedes Landsforbund (HLF) kontakt. Rådet opplevde dette svært positivt. Vi ønsker derfor å bruke plass på dette infoskrivet til å skrive litt allment om utfordringer som hørselshemmede kan ha i hverdagen.

Når du eller jeg mistenker at vi har nedsatt hørsel bør vi ta dette opp med *fastlegen* vår. Vedkommende vil da normalt henvise oss videre til en *øre-, nese- halsspesialist* (ØNH-lege). Nærmeste ØNH-lege for oss her i Folldal er på Røros. Etter utredning hos ØNH-lege blir vår hørsel/vårt hørselstap testet av en *audiograf*. Dette kan vi få gjort både på Røros og/eller på Elverum. Etter ferdig utredning er det *nav* som innvilger et egnet høreapparat etter anbefaling fra audiografen. Dette er kostnadsfritt (inntil et maksimalt beløp). Batterier til apparatet må vi betale selv.

Folldal kommune har en egen hørselskontakt, som kan bidra hvis personer med høreapparat har behov for hjelpemidler. Dette dreier seg om enkel rådgivning, formidling og oppfølging i bruk av hørselstekniske hjelpemidler, i samarbeid med hjelpemiddelsentralen. Det er Hanne Ragnhild Brendryen som er kommunens hørselskontakt.

HLF Nord-Østerdal har flere likepersoner for høreapparatbrukere, og i Folldal er dette for tiden Birgit Bjørve. HLFs likepersontilbud er et supplement til det offentlige tilbudet. Likepersoner gjør en frivillig jobb og skal, gjennom sine egne erfaringer og kunnskap feilsøke hvis apparat er stumt, skifte filter, rense propper, gi råd og oppmuntring.

På lik linje med all annen universell tilrettelegging så er det viktig at det universelle må være tilrettelagt på forhånd, - ikke der og da.

Mange med nedsatt hørsel har nok dessverre opplevd at en eller annen teknisk delegert forsøker å finne frem til gode løsninger for mikrofoner og/eller teleslynger når man har kommet til et møte og etterspør slik utstyr. Det blir sjelden gode løsninger av slikt!

Allment er det av stor betydning for hørselshemmede at det er *fungerende teleslynger* i offentlige rom. Teleslynger gir lyden direkte til høreapparatet til den enkelte. I møter/lokaler der det kun er mikrofon og høyttaler må i det minste den som taler stå helt stille og snakke ut i forsamlingen fra ett sted. Effekten av å gå rundt og snakke er at flere bare hører bruddstykker av det som sies.

For de som har ansvar for lokaler med teleslynger så er det også et poeng å få til innstillingene slik at dette hjelpemidlet faktisk hjelper. Tipset fra Hørselshemmedes Landsforbund er at innstillingen og effekten av teleslyngen testes av en person med høreapparat. Noen lokaler har teleslynger som er godt innstilt, andre har det ikke. Vi har en vei å gå for å få dette bedre her i Folldal!

Også når det gjelder tilrettelegging for personer med nedsatt hørsel gjelder det at mye kan bli bedre med bedre skoloring og informasjon til allmennheten. Vi håper at denne korte teksten kan bidra litt til at vi alle tar mer hensyn i hverdagen.

Fra Rådet for personer med nedsatt funksjon:

Johannes Dalen, Brit Kværness, Grete Morken, Jon Olav Ryen og Anne-Berit Wang